VERTI-WORK GROUP

METODICKÁ PŘÍRUČKA (ZVP):

ZÁBOR VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

a komunikací při výškových pracích

www.verti-work.cz

Aktualizovaná verze 2026

All Rights Reserved®VERTI-WORK Group 2026

Metodická příručka: Zábor veřejného prostranství a komunikací při výškových pracích

Tato metodika sjednocuje legislativní požadavky zákona o pozemních komunikacích, pravidla silničního provozu a předpisy BOZP do jednoho funkčního celku určeného specificky pro práce ve výškách (mobilní plošiny, lešení, fasádní práce, údržba VO aj.).
Metodika striktně odděluje dva provozní režimy, které determinují administrativní náročnost:

Režim stavební (Standardní):

Dlouhodobé zábory (fasády, rekonstrukce).

Režim servisní/údržbový (Operativní):

Krátkodobé nasazení plošin (opravy VO, mytí oken, instalace reklamy).

OBSAH:

1. Legislativní minimum: Co je "ZUK" pro výškové práce?
Definice pro plošiny a lešení (§ 25 zákona č. 13/1997 Sb.)
2. REŽIM A: Standardní povolovací proces (Stavební práce)
- Krok 1: Projektová dokumentace (DIO)
- Krok 2: Souhlas vlastníka komunikace
- Krok 3: Stanovisko Policie ČR (DI)
- Krok 4: Rozhodnutí SSÚ (Silniční správní úřad)

3. REŽIM B: Servisní a údržbový proces (Operativní)
- 3.1 Rámcové (paušální) rozhodnutí o ZUK
- 3.2 Paušální OOP (Stanovení značení)
- 3.3 Institut Havárie

4. Technická realizace: Plošiny a bezpečnost (TP 66 + NV 362/2005)
- 4.1 Označení plošiny v provozu (TP 66)
- 4.2 Zajištění ohroženého prostoru (Metodika Verti-Work)

5. Oranžový maják: Kouzelný klíč (§ 42 Zákona o silničním provozu)
6. Ekonomický a procesní souhrn
Rozhodovací strom pro Project Managera: Doporučení pro praxi

VERTI-WORK GROUP

04/13

A- Standardní povolovací proces (Stavební práce)

Typické pro: Opravy fasád, dlouhodobé umístění lešení, rekonstrukce střech, práce pro soukromé investory.
V tomto režimu nelze proces urychlit. Je nutné počítat s lhůtou 30–60 dní.

Krok 1: Projektová dokumentace (DIO)

Musí být zpracován návrh Dopravně inženýrského opatření (DIO).

- **Obsah:** Nákres umístění plošiny/lešení do mapy, kótování šířky zbylého chodníku/vozovky, návrh dopravních značek (zúžení, přechod pro chodce).
- **Kdo zpracovává:** U složitých záborů (uzavírky ulic) projektant dopravních staveb. U jednoduchých záborů chodníku (se zachováním průchodu) často postačí schéma od poučené osoby (viz TP 66), pokud jej Policie akceptuje.

Krok 2: Souhlas vlastníka komunikace

- Bez souhlasu vlastníka (např. TSK Praha, BKOM Brno, obec) úřad řízení nezahájí.
- **Pozor:** Vlastník si může diktovat podmínky (např. „pod patky plošiny musí být umístěny roznášecí desky z tvrdého dřeva o tl. 50 mm pro ochranu dlažby“).

VERTI-WORK GROUP

05/13

A- Standardní povolovací proces (Stavební práce)

Typické pro: Opravy fasád, dlouhodobé umístění lešení, rekonstrukce střech, práce pro soukromé investory.
V tomto režimu nelze proces urychlit. Je nutné počítat s lhůtou 30–60 dní.

Krok 3: Stanovisko Policie ČR (DI)

Policie posuzuje bezpečnost. U výškových prací hlídá zejména:

- **Rozhledové poměry:** Plošina nesmí bránit výhledu na semafory nebo přechody.
- **Ochrana chodců:** Pokud zaberete chodník, musíte zřídit koridor (viz kap. 4).

Krok 4: Rozhodnutí SSÚ (Silniční správní úřad)

- Úřad vydá rozhodnutí o ZUK.
- **Cena:** Správní poplatek 100 Kč (do 10 dnů), 500 Kč (do 6 měsíců), 1000 Kč (nad 6 měsíců).
- **Místní poplatek:** Platí se obci za m² a den (až 10 Kč/m²/den). Pozor: Pokud pracujete pro obec (oprava školy), často je zábor od poplatku osvobozen, ale musíte o to požádat.

VERTI-WORK GROUP

06/13

B- Servisní a údržbový proces (Operativní)

Typické pro: Technické služby, opravy VO, havarijní shazování sněhu, krátkodobé práce.
Tento režim řeší situaci "jak pracovat hned a legálně". Je založen na rámcových povoleních a výjimkách.

3.1 Rámcové (paušální) rozhodnutí o ZUK

Subjekty provádějící pravidelnou údržbu (Technické služby, správci sítí, smluvní partneři města) mohou získat povolení pro celé území města na celý kalendářní rok.

- **Podmínka:** Povolení se vztahuje na krátkodobé, pohyblivé pracovní místo (např. max. 4 hodiny na jednom místě).
- **Ohlašování:** Konkrétní práce se nehlásí úřadu pro rozhodnutí, ale pouze oznamují dispečinku (např. formou týdenního plánu nebo ranního e-mailu na Policii ČR).

3.2 Paušální OOP (Stanovení značení)

- Aby firma mohla legálně rozestavit kužely kolem plošiny bez kreslení projektu pro každou lampu, vydává úřad Opatření obecné povahy (OOP) pro přechodnou úpravu provozu na celé území.
- Toto OOP odkazuje na typová schémata z TP 66 (viz níže).
- **Dlouhodobě:** Pokud získáte dlouhodobý kontrakt na údržbu (např. mytí prosklených fasád pro město), žádejte o toto rámcové povolení. Pro jednorázové soukromé zakázky to obvykle nelze využít.

07/13

B- Servisní a údržbový proces (Operativní)

Typické pro: Technické služby, opravy VO, havarijní shazování sněhu, krátkodobé práce.
Tento režim řeší situaci "jak pracovat hned a legálně". Je založen na rámcových povoleních a výjimkách.

3.3 Institut Havárie

V případě bezprostředního ohrožení (padající omítka, utržený svod, nefunkční osvětlení přechodu) platí výjimka.

1. **Zajistit:** Okamžitě vyjet, označit místo, odstranit nebezpečí.
2. **Ohlásit:** Neprodleně (nebo do 3 dnů dle místní vyhlášky) nahlásit vlastníkovi komunikace a úřadu.
3. **Legalizovat:** Povolení se vydává zpětně ("dodatečné povolení").1

VERTI-WORK GROUP

08/13

4. TECHNICKÁ REALIZACE:

PLOŠINY A BEZPEČNOST (TP 66 + NV 362/2005)

Při fyzickém umístění plošiny musíte splnit dvě sady předpisů, které jdou často proti sobě (Doprava chce místo pro auta, BOZP chce místo pro lidi).

4.1 OZNAČENÍ PLOŠINY V PROVOZU (TP 66)

Pro krátkodobé práce z plošiny se používají schémata pro pohyblivé pracovní místo.

SCHÉMA C/13 (DVOUPRUHOVÁ SILNICE):

- Plošina stojí v pruhu.
- Za plošinou (ve vzdálenosti cca 10-50 m) musí být umístěny **výstražné kužely** (nebo vodící desky Z5) tvořící šikmou uzávěru.
- Na zádi plošiny musí být **příkazová značka C4 (Přikázaný směr objíždění)** a ideálně světelná šipka/kříž.

POŽADAVKY NA KUŽELY:

- Silnice/Místní komunikace: Výška min. **50 cm**, reflexe R1B/R2B.
- Mimo obec výška **75 cm** nebo vodící desky Z5.
- Chodníky: Výška min. **30 cm**.
- Sportovní kužely bez atestu jsou nelegální a při nehodě přitěžující okolnost.

09/13

4.2 ZAJIŠTĚNÍ OHROŽENÉHO PROSTORU

Dle NV č. 362/2005 Sb. musíte zajistit prostor pod místem práce ve výšce.

Kritický bod – Pěší koridor:

Pokud plošina nebo "ohrožený prostor" zabere chodník tak, že zbude **méně než 1,5 metru** (výjimečně 0,9 m) pro chodce, musíte:

1. Zřídit náhradní koridor (např. lávka do vozovky zábranami Z2).
2. Nebo chodník zcela uzavřít a vyznačit přechod na druhou stranu (značky Zákaz vstupu chodců).
3. Nebo zajistit "poučenou osobu" (pozemního pracovníka), která provoz chodců zastaví v momentě manipulace s břemenem.

Výška práce	Šířka ohroženého prostoru (od paty kolmice)	Řešení v praxi
Do 10 m	1,5 m	Zábor části chodníku/pruhu.
10 – 20 m	2,0 m	Často vyžaduje zábor celého chodníku.
Nad 20 m	2,5 m (resp. 1/10 výšky)	Nutné koordinovat s trajektorií ramene plošiny.

5. Oranžový maják

KOUZELNÝ KLÍČ (§ 42 ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU)

Vozidla vybavená a v TP zapsaná jako vozidla se zvláštním výstražným světlem oranžové barvy mají zásadní privilegia, která umožňují práci plošin.

Co smí:

- Porušovat zákaz stání a zastavení.
- Vjíždět na chodník, pěší zónu, cyklostezku.
- Otáčet se a couvat tam, kde je to zakázáno.

Podmínka:

- Světlo musí být zapnuté po celou dobu práce.
- Řidič smí ostatní omezit, ale nesmí je ohrozit. (Tzn. pokud plošina stojí za nepřehlednou zatáčkou, musí tam být předzvěst nebo pozemní pracovník, samotný maják nestačí).

Magnetický maják:

- **Pozor**, "nasazovací" maják na osobním autě **nezakládá práva dle § 42** automaticky, pokud není zapsán v TP nebo pokud vozidlo nevykonává činnost správce komunikace. U plošin je zápis v TP nutností.

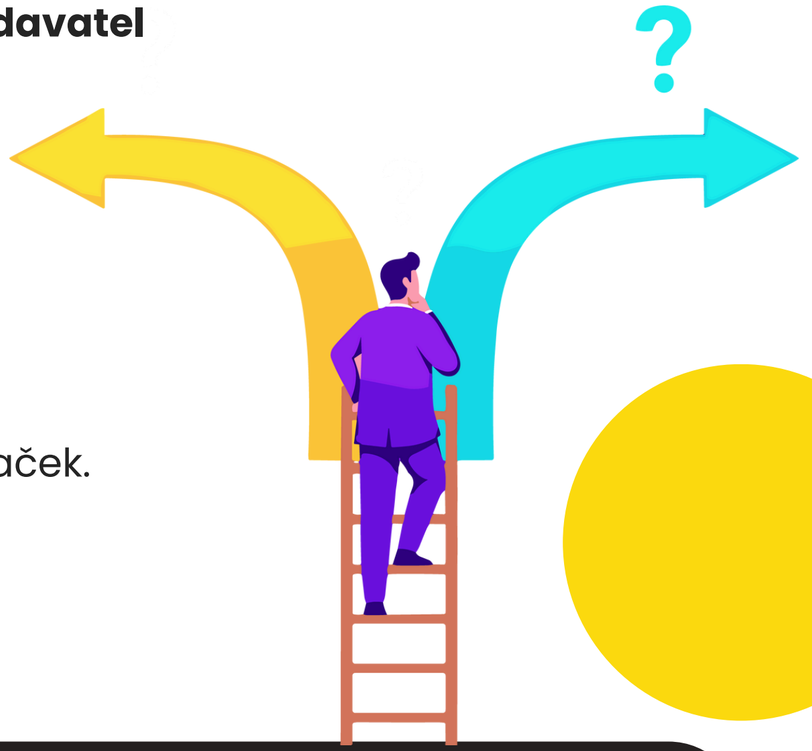

6. Ekonomický a procesní souhrn

ROZHODOVACÍ STROM PRO PM (PROJECT MANAGERA):

Je nutné zohlednit, do kterého režimu práce spadá.

1. **Je to havárie (hrozí pád, úraz)?**
   - **ANO** -> Režim Havárie: Jeďte hned, foťte stav, ohlaste to zítra.
   - **NE** -> Pokračuj na 2.
2. **Máme pro tuto lokalitu/činnost Rámcové povolení (např. jsme subdodavatel města)?**
   - **ANO** -> Režim Údržba: Ohlaste dispečinku, jeďte dle plánu, označte dle TP 66.
   - **NE** -> Pokračuj na 3.
3. **Je to standardní zakázka (např. nátěr fasády soukromého domu)?**
   - **ANO** -> Režim Stavební:
   - Nutné DIO + Povolení ZUK.
   - Časová dotace: min. 30 dní předem.
   - Cena: Práce + Poplatek za zábor (10 Kč/m²/den) + Projekt DIO + Pronájem značek.

6. Ekonomický a procesní souhrn

DOPORUČENÍ PRO PRAXI

- **Fotodokumentace:** Vždy vyfoťte stav dlažby/povrchu před patkováním plošiny a po odjezdu. Správci komunikací často vymáhají prasklé dlaždice po firmách, které je nezničily.
- **Podložky:** Vždy používejte roznášecí desky pod patky plošin, i na asfaltu. Je to levnější než platit opravu povrchu.
- **Zplnomocnění:** Pokud vyřizujete zábor za klienta, nechte si podepsat Plnou moc specificky pro jednání s SSÚ a policií.

DĚKUJEME, ŽE VÁM NA BEZPEČNOSTI ZÁLEŽÍ

Máte doplňující otázky nebo potřebujete poradit? Neváhejte nás kontaktovat

KONZULTACE

Pro pomoc s realizací projektů a pracovní náplně.

+420 775 505 336 info@verti-work.cz www.verti-work.cz LinkedIn Profile